

לשמוע קול תורה – מדרש בפרשה

פרשת שלח לך

## חזרה לשורשים

המרגלים חוזרים מביקורם בארץ אחוזי תבהלה. הם נחשפו לעוצמתם של תושבי כנען, לנשק שלהם, למבצרים ולמנהרות, והם חשים כי אין כל סיכוי לכבוש את הארץ. גל של תבוסות שוטף את עם ישראל.

ואולם כלב, ששב גם הוא עם המרגלים, אינו מקבל את טענותיהם של חבריו. הוא מתעלה, מדבר דברי אמונה ומכריז: "עֲלֵה נַעֲלֶה וְיִרְשְׁנוּ אֶתָּה כִּי יָכוֹל נוֹכַל לָהּ" (במדבר יג, ד)! מהיכן שאב כלב את הכוחות ללכת נגד הזרם? התשובה רמוזה בפסוק הבא:

"וַיַּעֲלֵוּ בִּנְגֹב וַיָּבֹא עַד חֶבְרוֹן וְשָׁם אַחִימֵן שֹׁשֵׁי יְלִידֵי הָעֵנָק וְחֶבְרוֹן שִׁבְעַת שָׁנִים בְּבִנְתָּהּ לִפְנֵי צֶעֶן מִצְרַיִם" (שם יג, כב).

תחילתו של הפסוק מתייחסת לכלל המרגלים, בלשון רבים: "וַיַּעֲלֵוּ בִּנְגֹב", אך מייד לאחר מכן עובר הפסוק ללשון יחיד: "וַיָּבֹא עַד חֶבְרוֹן". מי הוא זה שבא עד חברון? רש"י מפרש כי זהו כלב:

"כלב לבדו הלך שם ונשתטח על קברי אבות, שלא יהא ניסת לחבריו להיות בעצתם, וכן הוא אומר 'ולו אתן את הארץ אשר דרך בה' (דברים א, לו), וכתוב 'ויתנו לכלב את חברון' (שופטים א, כ)".

כלב לבדו הלך לחברון, ופקד שם את קברי אבות האומה. מה פשר ביקור זה?

המרגלים היו אנשים מציאותיים, ומתוך ניתוח המציאות הבינו כי אין כל אפשרות שבני ישראל יכבשו את הארץ מיד הכנענים הגרים בה כבר דורות. כלב לא רצה לאפשר לניתוח זה לחלחל אל תוכו, והוא הלך והשתטח על קברי האבות – לשאוב מהם כוחות של אמונה.

כלב שמע על הניסיונות הקשים שעמדו בהם אבות האומה. הוא ידע שנשותיהן היו עקרות ואף על פי כן ילדו ילדים – ולא זו בלבד אלא שצאצאיהם אשר היו משועבדים במצרים יצאו ממנה במאות אלפים! כלב איש האמונה הבין שקיומם של ישראל אינו תלוי בחוקי הטבע ואף לא בחוקים סוציולוגיים למיניהם המאפיינים את אומות העולם. הוא לא הטיל כל ספק בקיומה של הבטחת ה', והיה סמוך ובטוח שבני ישראל יזכו לרשת את ארץ אבותיהם ולשבת בה.

השתטחותו של כלב על קברי האבות חיברה אותו אל שורשי אמונתם של אבותינו וחיזקה אותו באמונתו בהבטחת ה' השומר ומציל – "הֲנֵה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל" (תהלים קכא, ד).

חיילי צבא ההגנה לישראל, השותפים לה' יתברך בהגנה על עם ישראל – אתם הולכים בדרכו של כלב.

עֲלֵה נַעֲלֵה!